

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U003342

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 08-08-2025

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Паталаха Іван Олексійович

2. Ivan Patalaha

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 081 Право

Дата захисту: 12-08-2025

Спеціальність за освітою: 081 Право

Місце роботи здобувача: Дніпровський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571446

Місцезнаходження: пр. Гагаріна, 26, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9864

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571446

Місцезнаходження: пр. Гагаріна, 26, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571446

Місцезнаходження: пр. Гагаріна, 26, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.15.15.05

Тема дисертації:

1. Право на справедливий суд та механізм його забезпечення: загальнотеоретичний аспект
2. The right to a fair trial and the mechanism to ensure it: general theoretical aspect

Реферат:

1. Дисертація є одним із перших у вітчизняній юридичній науці комплексним теоретико-правовим дослідженням, в якому на основі аналізу доктринальних і нормативних джерел, а також юридичної практики національних судів України, а також Європейського суду з прав людини розкрито сутність і структуру механізму забезпечення прав кожного на справедливий суд із акцентом на його інституційній складовій. Здійснено огляд доктринальних і нормативних джерел за темою дослідження. Зроблено висновок, що найбільш важливу роль у процесі формування та розвитку концепції правосуддя (справедливого суду) відіграло вчення Т. Гоббса про природні закони. Аргументовано, що правовою основою для формування англосаксонської правової традиції у сфері здійснення правосуддя (справедливого суду) стали акти конституційного законодавства Англії (Велика Хартія Вольностей, Habeas Corpus Act та Білль про права), основні положення яких, що визначають процесуальні гарантії, покликані запобігти порушенню прав людини з боку суду, були імplementовані протягом XIX-XX ст. в законодавство більшості держав світу, що стали на шлях демократичного розвитку. Визначено методологію дослідження права на справедливий суд та

механізму його забезпечення, що являє собою визнану науковим співтовариством на сучасному етапі розвитку правничої науки й обумовлену предметом пізнання сукупність теорій (парадигма дослідження), універсальних гносеологічних принципів і гносеологічних принципів права, методологічних підходів та методів дослідження, що забезпечують можливість вирішення визначених дослідницьких завдань, а також здобуття достовірних і об'єктивних знань про право на справедливий суд та механізм його забезпечення. Розкрито зміст поняття права на справедливий суд, яке відображає однойменне явище правової дійсності у статиці та динаміці. Право на справедливий суд у статиці являє собою структурний елемент правового статусу людини – сукупність гарантованих правовою державою її потенційних можливостей (звернення до суду, подання клопотань про вчинення певних процесуальних дій у суді, оскарження остаточних судових рішень у судах вищої інстанції, встановлення судового контролю за виконанням судових рішень й ін.), використання яких має забезпечити судовий захист інших прав, свобод і законних інтересів людини шляхом ухвалення правосудного рішення. Цьому поняттю притаманні такі його суттєві ознаки: 1) є структурним елементом правового статусу людини; 2) являє собою сукупність її потенційних можливостей (звернення до суду, подання клопотань про вчинення певних процесуальних дій у суді, оскарження остаточних судових рішень у судах вищої інстанції, встановлення судового контролю за виконанням судових рішень й ін.); 3) використання цих можливостей має забезпечити кожному, хто є носієм цього права, судовий захист інших прав, свобод і законних інтересів шляхом ухвалення правосудного рішення; 4) ці можливості гарантуються правовою державою.

2. The dissertation is one of the first comprehensive theoretical and legal study in domestic legal science in which based on the analysis of doctrinal and regulatory sources, as well as the legal practice of national courts of Ukraine and the European Court of Human Rights, the author has revealed the essence and structure of the mechanism for ensuring the everyone's rights to a fair trial with an emphasis on its institutional component. The author has made a review of doctrinal and regulatory sources on the topic of the study. He has concluded that the most important role in the process of forming and developing the concept of justice (fair trial) was played by T. Hobbes's teachings on natural laws. The author has argued that the legal basis for the formation of the Anglo Saxon legal tradition in the field of justice (fair trial) was the acts of constitutional law of England (the Magna Carta, Habeas Corpus Act and the Bill of Rights), the main provisions of which, defining procedural guarantees designed to prevent the violation of human rights by the court, were implemented during the 19th-20th centuries in the legislation of most countries of the world that embarked on the path of democratic development. There is a determination of the methodology for studying the right to a fair trial and the mechanism to ensure it, which is a set of theories (research paradigm), universal epistemological principles and epistemological principles of law, methodological approaches and research methods that provide the possibility of solving certain research tasks, as well as obtaining reliable and objective knowledge about the right to a fair trial and the mechanism to ensure it. The author has revealed the content of the concept of the right to a fair trial, 10 which reflects the phenomenon of the same name in legal reality in statics and dynamics. The right to a fair trial in statics is a structural element of the individual's legal status as a set of his/her potential opportunities guaranteed by the rule of law (appeal to the court, filing petitions to perform certain procedural actions in court, appealing final court decisions in higher courts, establishing judicial control over the execution of court decisions, etc.), the use of which should ensure judicial protection of other rights, freedoms and legitimate interests of an individual by adopting a judicial decision. This concept has been described by the following essential features: 1) it is a structural element of the individual's legal status; 2) it is a set of his/her potential opportunities (appeal to the court, filing petitions to perform certain procedural actions in court, appealing final court decisions in higher courts, establishing judicial control over the execution of court decisions, etc.); 3) the use of these opportunities must ensure that everyone who is the bearer of this right has judicial protection of other rights, freedoms and legitimate interests through the adoption of a judicial decision; 4) these opportunities are guaranteed by the state governed by the rule of law principle. The right to a fair trial in dynamics are possibilities granted to a legally capable entity by the rules of the national legislation of Ukraine for lawful behavior in legal relations (applying to the court, submitting petitions for the fulfilment of certain procedural actions in court, appealing final court decisions in higher courts, establishing judicial control

over the execution of court decisions, etc.) for the purpose of judicial protection of his/her other rights, freedoms and legitimate interests, which are ensured by the corresponding obligation of the court to adopt a just decision and are guaranteed by the government. This category is accompanied by the following essential features: 1) these are possibilities for lawful behavior of the authorized party to legal relations; 2) they are granted by the rules of the national legislation to a legally capable entity; 3) they are granted for the purpose of judicial protection of his/her other rights, freedoms and legitimate 11 interests; 4) these possibilities exist in legal relations; 5) they are provided by the corresponding obligation of the court, as their obligated party, to make a fair decision; 6) they are guaranteed by the rule of law. The author has determined the content of the right to a fair trial as an independent phenomenon of country legal reality. Given the fact that the right to a fair trial is enshrined in the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, as well as guaranteed by the international obligations of the government, as one of the High Contracting Parties, its five-member structure is logically justified for determining the content of this phenomenon.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Паталаха І.О. Роль учення Томаса Гоббса про природні закони у процесі формування та розвитку концепції правосуддя (справедливого суду). Науковий вісник Дніпровського державного університету внутрішніх справ. 2024. № 3. С. 214–219.
- 2. Паталаха І.О. Судові гарантії прав людини в конституційних актах Великобританії. Науковий вісник Ужгородського Національного Університету. 2024. Серія ПРАВО. Випуск 85: частина 1. С. 220–224.
- 3. Паталаха І.О. Методологія дослідження права на справедливий суд та механізму його забезпечення. Юридичний науковий електронний журнал. 2024. №11. С. 38–44.
- 4. Паталаха І.О. Інтерпретація поняття «право на справедливий суд» як багатоаспектний соціально-правовий феномен. Науковий вісник Дніпровського державного університету внутрішніх справ. 2024. Спеціальний випуск №1. С. 268–282.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впровадження не планується

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Боняк Валентина Олексіївна

2. Valentyna O. Boniak

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3167-8514

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571446

Місцезнаходження: пр. Гагаріна, 26, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бурдін Михайло Юрійович

2. Mykhailo Y. Burdin

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кальян Олександр Сергійович

2. Aleksandr S. Kalyan

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ "ВІДКРИТИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ "УКРАЇНА" ПОЛТАВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ І ПРАВА

Код за ЄДРПОУ: 25664014

Місцезнаходження: вул. Монастирська, 6, Полтава, Полтавський р-н., 36020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кулініч Ольга Олександрівна

2. Olga O. Kulinich

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571446

Місцезнаходження: пр. Гагаріна, 26, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сердюк Ігор Анатолійович

2. Ihor A. Serdiuk

Кваліфікація: к.ю.н., доц., 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571446

Місцезнаходження: пр. Гагаріна, 26, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Юнін Олександр Сергійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Юнін Олександр Сергійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Почтовий Максим Миколайович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна